

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΘΕΣΗ Κ & ΑΛΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
(4/1994/451/530)

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Στρασβούργο, 08 Ιουνίου 1995

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΘΕΣΗ Κ & ΑΛΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
(4/1994/451/530)

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Στρασβούργο, 08 Ιουνίου 1995

Η απόφαση αυτή μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις πριν την δημοσίευση της οριστικής της μορφής στο τόμο 318 της σειράς Α των εκδόσεων που τυπώνονται από το Δικαστήριο, εκδίδεται από τον Carl Heymanns Verlag KG (Luxemburger Strasse 449, D - 50939 Cologne), ο οποίος έχει αναλάβει επίσης τη διανομή της, σε συνεργασία, για ορισμένες χώρες, με τους φορείς πώλησης, των οποίων η λίστα αναφέρεται στη πίσω σελίδα.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ΠΩΛΗΣΗΣ

- * **ΒΕΛΓΙΟ** : Etablissements Emile Bruylant (rue de la Regence 67, B - 1000 Bruxelles)

- * **ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ** : Librairie Promoculture (14, rue Duchscher (Place de Paris) B.P. 1142, L - 1011 Luxembourg - Gare)

- * **ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ** : B.V. Juridische Boekhandel & Antiquariaat A. Jongbloed & Zonn (Noordeinde 39, NL - 2514 GC La Haye / 's Gravenhage)

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ¹

Απόφαση που εκδόθηκε από ένα Τμήμα

ΕΛΛΑΔΑ - έκταση ελέγχου του Συμβουλίου της Επικρατείας σε θέματα υπαγωγής Ανωνύμου Εταιρείας στο καθεστώς των προβληματικών επιχειρήσεων.

Προκαταρκτικές εξαιρέσεις της Κυβέρνησης (αναρμοδιότητα ratione temporis του Δικαστηρίου και μη εξάντλησης των εσωτερικών ενδίκων μέσων).

Μόνο παράπονο των αιτούντων που εκφράστηκε ενώπιον του Δικαστηρίου από την Επιτροπή : η αδυναμία του ελληνικού δικαίου υποβολής της επίμαχης υπουργικής απόφασης στον έλεγχο νομικού οργάνου πλήρους δικαιοδοσίας.

Να υποτεθεί ότι μια τέτοια αδυναμία θα αποτελούσε παραβίαση του άρθρου 6, μόνη διάταξη που βασίζεται αυτό το παράπονο, οι ενδιαφερομενοί θα γινόντουσαν θύματα σε χρόνο κατά τον οποίο η Ελλάδα δεν θα είχε ακόμα αναγνωρίσει το δικαίωμα της ατομικής προσφυγής : αυτό της δημοσίευσης της εν λόγω απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης - γεγονότα που συνιστούν πιθανή παραβίαση καλυμμένα από τον χρονικό περιορισμό σχετικό με το άρθρο 25 της Συνθήκης.

Ασκώντας όπως έπρεπε τον έλεγχο της νομιμότητας, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέδειξε την προαναφερόμενη αδυναμία.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Αποτέλεσμα : Αποδοχή της πρώτης ένστασης (ομοφωνία).

Έλλειψη στοιχείων για εξέταση των άλλων μέσων της Κυβέρνησης.

Αναφορές στη Νομολογία του Δικαστηρίου

19.12.1989, ΚΑΜΑΣΙΝΣΚΙ κατά Αυστρίας

26.10.1993, ΣΤΑΜΟΥΛΑΚΑΤΟΣ κατά Ελλάδας

-----
¹ Συντάχθηκε από το Γραμματέα, δε δεσμεύει το Δικαστήριο.

Στην υπόθεση Κ και άλλων κατά της Ελλάδας ¹,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που συγκροτήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 43 της Συνθήκης Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών ("Συνθήκη") και σχετικών όρων της ρύθμισής της Α¹, σε Τμήμα αποτελούμενο από τους ακόλουθους Δικαστές :

κ.κ. R. Ryssdal, Πρόεδρος

R. Bernhardt

Thor Vilhjalmsson

R. Macdonald

N. ΒΑΛΤΙΚΟΣ

S.K. Martens

κα Ε. Palm

κ.κ. A.B. Baka

J. Makarczyk

καθώς και από τον κ. H. Petzold, Γραμματέα

Αφού συνεδρίασαν σε Δικαστικό Συμβούλιο στις 27 Ιανουαρίου και 25 Μαΐου 1995,

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, που υιοθετήθηκε με την τελευταία ημερομηνία :

Σημειώσεις του Γραμματέα :

¹ Η υπόθεση έχει νούμερο 4/1994/451/530. Οι δύο πρώτοι

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

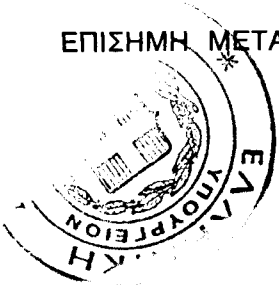
αριθμοί αναφέρουν τη σειρά στο έτος παρουσίασης, οι δύο τελευταίοι τη θέση στον κατάλογο των *saisines* του Δικαστηρίου από την προέλευση και σε αυτή των αντίστοιχων αρχικών αιτήσεων (στην Επιτροπή).

² Η ρύθμιση Α εφαρμόζεται σε όλες τις υποθέσεις που παραπέμπονται στο Δικαστήριο πριν να τεθεί σε ισχύ το Πρωτόκολλο Νο 9 και από τότε στις μόνες υποθέσεις που αφορούν τα Κράτη που δεν δεσμεύονται από το εν λόγω Πρωτόκολλο. Αντιστοιχεί στη ρύθμιση που τέθηκε σε ισχύ την 01 Ιανουαρίου 1983 και τροποποιήθηκε κατ'επανάληψη από τότε.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1.- Η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Δικαστήριο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ("Επιτροπή") στις 11 Μαρτίου 1994, στην προθεσμία των τριών μηνών που ορίζουν τα άρθρα 32 παρ.1 και 47 της Συνθήκης. Αρχικά βρίσκεται αίτηση (No 14726/89) που απευθύνεται κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας και της οποίας πέντε υπήκοοι του Κράτους αυτού, οι κ.κ. ΑΚ και ΒΚ και ΑΓ, ΓΓ και ΑΓ έθεσαν την υπόθεση υπό την κρίση της Επιτροπής στις 23 Αυγούστου 1987, δυνάμει του άρθρου 25.

Η αίτηση της Επιτροπής παραπέμπει στα άρθρα 44

και 48 καθώς και στην ελληνική δήλωση, που αναγνωρίζει την υποχρεωτική δικαιοδοσία του Δικαστηρίου (άρθρο 46). Έχει σαν αντικείμενο την έκδοση απόφασης για το αν τα γεγονότα της υπόθεσης αποτελούν παράβαση του Κράτους εναγομένου στις απαιτήσεις του άρθρου 6 της Συνθήκης και του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου Νο 1.

2.- Σε απάντηση στην προβλεπόμενη στο άρθρο 33 παρ.3 δ πρόσκληση της ρύθμισης Α, οι αιτούντες εκδήλωσαν την επιθυμία να συμμετάσχουν στη δίκη και διόρισαν τους Συμβούλους τους (άρθρο 30).

3.- Το προς σύσταση Τμήμα περιλάμβανε αυτοδικαίως το κ. Ν. ΒΑΛΤΙΚΟ, εκλεγμένο Δικαστή ελληνικής υπηκοότητας (άρθρο 43 της Συνθήκης) και το κ. R. Ryssdal, Πρόεδρο του Δικαστηρίου (άρθρο 21 παρ. 3 β της ρύθμισης Α). Στις 24 Μαρτίου 1994 επελέγησαν με κλήρο τα άλλα επτά μέλη, ήτοι κ.κ. R. Bernhardt, Thor Vilhjalmsson, R. Macdonald, S.K. Martens, κα Ε. Palm, κ.κ. Α.Β. Baka και J. Makarczyk, με την παρουσία του Γραμματέα (άρθρα 43 in fine της Σύμβασης και 21 παρ.4 της ρύθμισης Α).

4.- Με την ιδιότητά του ως Προέδρου του Τμήματος (άρθρο 21 παρ.5 της ρύθμισης Α), ο κ. M. Ryssdal συμβουλευθήκε μέσω του Γραμματέα το όργανο της Ελληνικής

Κυβέρνησης ("Κυβέρνηση"), τους Συνηγόρους των αιτούντων και την Εκπρόσωπο της Επιτροπής στο θέμα της οργάνωσης της διαδικασίας (άρθρα 37 παρ.1 και 38). Σύμφωνα με την απόφαση που εκδόθηκε κατά συνέπεια, ο Γραμματέας έλαβε το υπόμνημα της Κυβέρνησης στις 13 Σεπτεμβρίου 1994 και αυτό των αιτούντων στις 19 Σεπτεμβρίου. Στις 21 Οκτωβρίου ο Γραμματέας της Επιτροπής τον ενημέρωσε ότι η Εκπρόσωπος αγόρευσε.

5.- Αφού αποφάσισε ο Πρόεδρος, η συνεδρίαση εξελίχθηκε δημόσια στις 24 Ιανουαρίου 1995 στο Μέγαρο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Στρασβούργο. Το Δικαστήριο πραγματοποίησε προηγουμένως προκαταρκτική συγκέντρωση.

Εμφανίσθηκαν :

* για την Κυβέρνηση

κ. Β. ΚΟΝΤΟΛΑΙΜΟΣ, Σύμβουλος στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους Εκπρόσωπος του Οργάνου

* για την Επιτροπή

κα J. Liddy

Εκπρόσωπος

* για τους Αιτούντες

Π. ΜΠΕΡΝΙΤΣΑΣ, Δικηγόρος

Δ. ΜΙΡΑΣΥΕΣΙ, Δικηγόρος

Συνήγοροι

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Το Δικαστήριο τους άκουσε στις δηλώσεις τους καθώς και στις απαντήσεις τους στις ερωτήσεις των πολλών Δικαστών.

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΠΡΑΓΜΑΣΙ

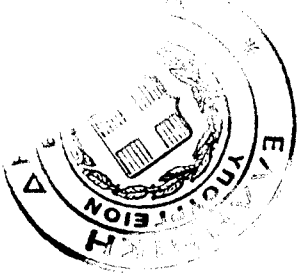
Ι.- ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

6.- Οι αιτούντες είναι μέτοχοι της Ανώνυμης Εταιρείας "ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ", της οποίας η έδρα βρίσκεται στην Αθήνα. Αποτελώντας μίας από τις μεγαλύτερες ελληνικές βιομηχανίες παραγωγής και προμήθειας χάρτου, η εν λόγω Εταιρεία κατέχει δύο εργοστάσια - ένα στην Αθήνα και ένα στη Δράμα - και φυτείες 11 εκατομμυρίων δένδρων. Το 1984, το εταιρικό της κεφάλαιο ανερχόταν στις Δρχ. 468.000.000, διανεμημένο σε 468.000 μετοχές, ονομαστικής αξίας Δρχ.1.000 έκαστης. Οι ενδιαφερόμενοι κατείχαν το 63,46% των μετοχών αυτών.

7.- Στις 30 Μαρτίου 1984, με αίτηση με ημερομηνία 27 Μαρτίου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας ενεργώντας με την ιδιότητα του πιστωτή, η Εταιρεία υπήχθη με την απόφαση Νο 2544/1984 του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας στις διατάξεις του Νόμου Νο 1386/1983, που αφορούν τις "Προβληματικές Επιχειρήσεις". Η διεύθυνσή της ανατέθηκε σε Διοικητικό Συμβούλιο που διορίστηκε από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, δυνάμει των άρθρων 7 και 12 του Νόμου Νο 1386/1983 (παρ. 25 που ακολουθεί).

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Α.- ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ Νο
2544/84

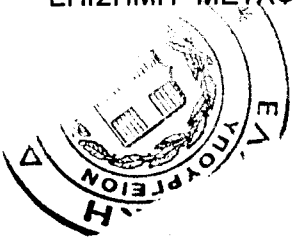
1.- Προσφυγή ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου
Επικρατείας

8.- Στις 25 Μαΐου 1984, οι αιτούντες έθεσαν υπόψη του Συμβουλίου Επικρατείας αγωγή ακύρωσης της Υπουργικής Απόφασης Νο 2544/1984.

9.- Με απόφαση (Νο 1093/1987), που υιοθετήθηκε στις 13 Μαρτίου 1987 με επτά ψήφους έναντι έξι η Ολομέλεια του Συμβουλίου Επικρατείας απέρριψε την προσφυγή. Σύμφωνα με αυτή, ο διορισμός από το Κράτος προσωρινής διοίκησης για να εξασφαλίσει την επιβίωση και τη λειτουργία ορισμένων επιχειρήσεων ιδιαίτερης οικονομικής και κοινωνικής σημασίας επιβαλόταν για το δημόσιο συμφέρον και αποτελούσε νόμιμο περιορισμό της οικονομικής ελευθερίας, που εγγυάται το άρθρο 5 παρ.1 του Συντάγματος. Η υποταγή μιας επιχείρησης στις διατάξεις του Νόμου Νο 1386/1983 καθιστούσε δυνατή την αύξηση του εταιρικού της κεφαλαίου κατά την περίοδο της προσωρινής διοίκησης. Εντούτοις, για να πραγματοποιηθεί μια τέτοια αύξηση, έπρεπε να υιοθετηθεί μεταγενέστερα διαφορετική και αυτόνομη δικαστική πράξη δυνάμει του άρθρου 8 παρ.8 του Νόμου (παρ. 25 που ακολουθεί). Το θέμα της συνταγματικότητας του εν λόγω άρθρου δεν μπορούσε λοιπόν ούτε να τεθεί ούτε να εξετασθεί επ'ευκαιρίας της

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

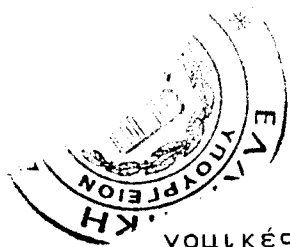
Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

διαδικασίας αυτής, που αφορούσε μόνο τις προϋποθέσεις υπαγωγής της Επιχείρησης στις διατάξεις του Νόμου 1386/1983.

Καθ'όσον οι ενδιαφερόμενοι ισχυρίζονταν ότι παρόμοια υπαγωγή προσέβαλε την αρχή διάκρισης των εξουσιών και περιόριζε καταχρηστικά την αρμοδιότητα των αστικών δικαιοδοσιών, στις οποίες ανήκε φυσιολογικά η λύση των διαφορών ιδιωτικής φύσης, το Συμβούλιο της Επικρατείας επεφάνθη όπως ακολουθεί :

"8. (...) Από την αρχή διάκρισης των εξουσιών του Κράτους και των άρθρων 8, 26 και 94 του Συντάγματος προκύπτει ότι η λύση των αντιδικιών ιδιωτικής φύσης υπάγεται στην αρμοδιότητα των αστικών δικαιοδοσιών. Εντούτοις, η υποταγή μιας επιχείρησης στις διατάξεις του Νόμου Νο 1386/1983 και ο διορισμός του προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου με διοικητική πράξη δεν λύει ιδιωτική αντιδικία. Η εκτίμηση του δημόσιου συμφέροντος, που επιβάλλει την υπαγωγή μιας επιχείρησης στο Νόμο 1386, δηλαδή της ανάγκης να σωθεί η επιχείρηση ιδιαίτερης κοινωνικής και οικονομικής σημασίας προς όφελος της εθνικής οικονομίας και ο διορισμός προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου υπάγεται στην διακριτική εξουσία της διοίκησης. Αυτή μπορεί να καθορίσει παρεπιμπτόντως αν οι άλλες προϋποθέσεις υπαγωγής, όπως καθορίζονται στο άρθρο 5 παρ.1 δ (του Νόμου Νο 1386/1983 - παρ. 25 που ακολουθεί) βρίσκονται συγκεντρωμένες, ακόμα και αν αυτές αφορούν

νομικές σχέσεις ιδιωτικής τάξης. Η άμεση εκτίμηση των θεμάτων ιδιωτικού δικαίου, όπως το ποσό των χρεών της επιχείρησης και η ανικανότητα αυτής να τα καταβάλουν, δεν μπορεί πλέον να γίνει δεκτό για τη ρύθμιση ιδιωτικής διαφοράς. [Αυτή η παρεπίμπουσα εκτίμηση], πάντα επιτρεπτή κατά την υιοθέτηση διοικητικών πράξεων, δεν έχει υποχρεωτική σημασία και δεν εμποδίζει το θιγόμενο να ασκήσει τα κατάλληλα ένδικα μέσα (για παράδειγμα αγωγή δήλωσης) ενώπιον των αρμόδιων Πολιτικών Δικαστηρίων για να αποκτήσει οριστική ρύθμιση των θεμάτων αυτών. Στην περίπτωση αυτή, αν η απόφαση των Δικαστηρίων αυτών (...) αντιτίθεται στην επικουρική εκτίμηση της διοίκησης, θα καταργήσει τη βάση της διοικητικής πράξης και θα επιφέρει, ανάλογα την περίπτωση, την ακύρωση ή την ανάκληση αυτής."

Σύμφωνα με την διαφορετική γνώμη ενός από τους Δικαστές:

" (...) η κρατική παρέμβαση στη διοίκηση των ιδιωτικών επιχειρήσεων, όπως αυτή έχει οργανωθεί από το Νόμο Νο 1386/83, δηλαδή με την υιοθέτηση μιας διοικητικής πράξης, είναι η εκτροπή - συνταγματικά απαράδεκτη - της αρμοδιότητας των Πολιτικών Δικαστηρίων. Στην πραγματικότητα, η αρχή διάσωσης των επιχειρήσεων με πολύ μεγάλα χρέη δεν είναι ίδιο χαρακτηριστικό του προαναφερόμενου νόμου. Η αρχή αυτή είναι συναφής με το σύγχρονο δίκαιο της πτώχευσης και υπερτερεί της πιο παλαιάς αρχής της συλλογικής και αναλογικής ικανοποίησης των

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

πιστωτών, διέπει ήδη το διορισμό της αναγκαστικής διοίκησης της επιχείρησης. Εντούτοις, η διοίκηση αυτή εξαρτάται, δύναμει του Συντάγματος και λόγω της φύσης του, των προϋποθέσεων και του αντικειμένου της, από την αρμοδιότητα των Πολιτικών Δικαστηρίων. Η εκτίμηση των συμβατικών σχέσεων μιας επιχείρησης με τους πιστωτές της καθώς και αυτή της φυσιολογικής ή μη φυσιολογικής εξέλιξής τους - συνοδευόμενη με αμφισβήτηση και τις αβεβαιότητές τους και καταλήγοντας στην απώλεια ιδιωτικού δικαίου (αυτό της διαχείρησης μιας επιχείρησης) - λύει λόγω της φύσης της και του αποτελέσματός της ιδιωτική διαφορά. Μια τέτοια απόφαση πρέπει να ληφθεί με τις εγγυήσεις και ανεξαρτησία ότι μόνη η διαδικασία ενώπιον των Πολιτικών Δικαστηρίων μπορεί να προσφέρει. Το Κράτος δεν μπορεί να επέμβει στη διαχείρηση ιδιωτικής επιχείρησης παρά μόνο μέσω των διαδικασιών της. Απαγορεύεται εξάλλου στη διοίκηση, όχι μόνο να γνωρίσει αποκάλυπτα διαφορές που εξαρτώνται από τη δικαστική αρμοδιότητα, αλλά επίσης να συγκαλύψει όπως στην προκειμένη περίπτωση, ιδιωτικές αντιδικίες σε διοικητικές υποθέσεις. Το θέμα αυτό είναι εντελώς ξεχωριστή από τη διακριτική εξουσία γενικά αναγνωρισμένη στη διοίκηση να εκτιμήσει παρεπιμπτόντως τα ιδιωτικά δικαιώματα. Μια τέτοια εκτίμηση επιτρέπεται στις καθαρά διοικητικές υποθέσεις και για τη ρύθμιση των οποίων η διοίκηση έχει διοικητική πράξη, κάτι που δεν συμβαίνει στην περίπτωση αυτή."

Σχετικά με τα υπόλοιπα, το Συμβούλιο της Επικρατείας επικυρώνει την Απόφαση Νο 2544/1984 με τους όρους αυτούς :

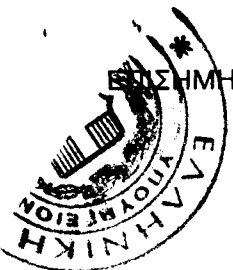
Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

"18.- Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Ανώνυμη Εταιρεία "ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ" είναι η πιο μεγάλη ελληνική βιομηχανία χάρτου με δύο εργοστασιακά συγκροτήματα, ένα στην Αθήνα και ένα στη Δράμα. Το δεύτερο είναι το πιο σύγχρονο της χώρας (...). Η επιχείρηση απασχολεί περίπου 2.500 μισθωτούς. Σύμφωνα με τη διοίκηση, αν η επιχείρηση εξυγιανθεί, θα μπορεί να επιβιώσει και να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αυτά, η υποταγή της επιχείρησης αυτής στο Νόμο Νο 1386/1983 δικαιολογείται νομικά και επαρκώς από την ιδιαίτερη κοινωνική και οικονομική της σημασία. Το μέσο ακύρωσης που ισχυρίζεται το αντίθετο θα πρέπει να απορριφθεί σαν αβάσιμο.

Εντούτοις, σύμφωνα με τη γνώμη του Δικαστή του Συμβουλίου Επικρατείας, η δικογραφία θα έπρεπε να αποδεικνύει με μεγαλύτερη ακρίβεια ποιες αξίες της εθνικής οικονομίας επηρεάζονται από τη λειτουργία της εν λόγω επιχείρησης και με ποιο τρόπο.

19.- Οι προϋποθέσεις (...) που τίθενται με το άρθρο 5 παρ.1 δ του Νόμου Νο 1386/1983 για να υπαχθεί μια επιχείρηση στις διατάξεις του νόμου αυτού, δηλαδή η ύπαρξη χρεών πέντε φορές μεγαλύτερων από το ποσό του εταιρικού κεφαλαίου και των προφανών αποθεματικών, αφ'ενός, και της οικονομικής ανικανότητας της επιχείρησης να τα καταβάλλει, αφ'ετέρου, είναι σωρευτικές. Σύμφωνα με το νόμο, η

οικονομική αυτή ανικανότητα μπορεί να αποδειχθεί με τη δήλωση της Τράπεζας, που χρηματοδοτεί βασικά την επιχείρηση, σύμφωνα με την οποία δεν θα συνεχίσει να την υποστηρίζει. Μια τέτοια δήλωση περιλαμβάνεται φανερά στην αίτηση με την οποία η Τράπεζα αυτή, με την ιδιότητα του πιστωτή, ζητά την υπαγωγή της επιχείρησης στο καθεστώς του Νόμου Νο 1386/1983. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, από τη δικογραφία προκύπτει ότι το σύνολο των χρεών της "ΑΘΗΝΑΙΚΗΣ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ Α.Ε.", προς την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας ανερχόταν στις 31 Δεκεμβρίου 1983 στις Δρχ.7.546.400.000, κάτι που αντιπροσώπευε το πενταπλάσιο του εταιρικού κεφαλαίου και των φανερών αποθεμάτων της επιχείρησης, που ανέρχονται στις Δρχ. 1.100.000.000. Εξάλλου, η επιχείρηση αυτή υπόκειτο στις διατάξεις του Νόμου Νο 1386/1983 συνεπεία της αίτησης της πιστώτριας Τράπεζας της 27 Μαρτίου 1984, η οποία αποδεικνύει την έκδηλη οικονομική ανικανότητα να καταβάλλει τα προαναφερόμενα χρέη. Κατά συνέπεια, η προσβαλλομένη απόφαση αιτιολογείται νομικά και επαρκώς και το μέσο ακύρωσης που υποστηρίζει το αντίθετο πρέπει να απορριφθεί σαν αβάσιμο.

Εντούτοις, σύμφωνα με την γνώμη έξι μελών του Συμβουλίου της Επικρατείας, η δήλωση της Τράπεζας (...) σύμφωνα με την οποία αυτή δεν θα υποστήριζε πλέον οικονομικά την επιχείρηση δεν αποδεικνυε ότι η επιδείνωση των δεικτών ρευστότητας της επιχείρησης, δηλαδή η ύπαρξη μιας μόνο των προουθέσεων των οποίων το άρθρο 5 παρ.2 γ του Νόμου Νο 1386/1983 ζητά την ταυτόχρονη ύπαρξη για την

απόδειξη της έκδηλης οικονομικής ανικανότητας να καταβάλλει τα χρέη. Κατά συνέπεια, θα έπρεπε στην προκειμένη περίπτωση να ερευνηθεί αν οι δύο άλλες προϋποθέσεις πληρούνται, δηλαδή πτώση της παραγωγής και του αριθμού των μισθωτών - που οφείλεται στην έλλειψη ρευστότητας - καθώς και την συσσώρευση των ληξιπρόθεσμων χρεών".

2.- Η αγωγή δήλωσης ενώπιον του Πολυμελούς
Πρωτοδικείου Αθηνών

10.- Στις 10 Ιουλίου 1987, οι αιτούντες κατέθεσαν αγωγή δήλωσης ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Κάλεσαν τον τελευταίο να αναγνωρίσει ότι οι προϋποθέσεις που τίθενται από κοινού από το άρθρο 5 παρ.1 δ του Νόμου Νο 1386/1983 (παράγραφο 25 που ακολουθεί) δεν βρίσκονται συγκεντρωμένες στην περίπτωση τους τη στιγμή της υπαγωγής.

11.- Με απόφαση (No 1807/1988) της 11 Μαρτίου 1988, το Δικαστήριο εκτιμά ότι συγκεντρώνονταν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την υποταγή και κατά συνέπεια απέρριψε τους αιτούντες.

12.- Στις 09 Απριλίου 1990, το Εφετείο Αθηνών ανέτρεψε (Απόφαση No 4025/1990) την απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Εντούτοις, πριν να εκδώσει την οριστική απόφαση, διέταξε συμπληρωματικές αποδείξεις και την πραγματοποίηση λογιστικής πραγματογνωμοσύνης για να εξασφαλίσει ότι η "ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ" όφειλε τη στιγμή της υπογραφής Δρχ.450.708.920 στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού και Δρχ.8.729.045.319 στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας.

Ο πραγματογνώμονας εκτίμησε το τελευταίο χρέος στις Δρχ. 8.584.641.153

Κατά την συνεδρίαση ενώπιον του Δικαστηρίου (24 Ιανουαρίου 1995), το Εφετείο δεν απεφάνθη ακόμα.

B.- ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

13.- Με την απόφαση (No 153/86) της 10 Ιουνίου 1986, ο Υπουργός Βιομηχανίας, Έρευνας και Τεχνολογίας ενέκρινε απόφαση του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων "ΟΑΕ" - (παράγραφος 24 που ακολουθεί) : αύξησε, δυνάμει του άρθρου 8 παρ.8 του Νόμου No 1386/1983 (παράγραφος 25 που ακολουθεί), το εταιρικό κεφάλαιο της "ΑΘΗΝΑΙΚΗΣ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ" κατά Δρχ. 940.000.000 με την έκδοση 9.400.000 καινούργιων μετοχών, ονομαστικής αξίας Δρχ. 100 έκαστης. Η απόφαση διευκρίνιζε ότι οι παλαιοί μέτοχοι είχαν δικαίωμα απεριόριστης προαγοράς, το οποίο έπρεπε εντούτοις να ασκήσουν με γραπτή δήλωση σε προθεσμία ενός μηνός από τη

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Προέβλεπε επιπλέον ότι το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας μπορούσε να διαθέσει ελεύθερα τις μετοχές που δεν θα είχαν αγοραστεί από τους παλαιούς μετόχους.

Οι αιτούντες δεν έκαναν χρήση του δικαιώματός τους της προαγοράς. Ο ΟΑΕ απέκτησε τις καινούργιες μέτοχες χωρίς καταβολή μετρητών, αλλά σε συμψηφισμό των πιστώσεων του επί της Εταιρείας. Παρακράτησε από τότε το 66,76% του συνόλου των μετοχών της "ΑΘΗΝΑΪΚΗΣ ΧΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ" και οι αιτούντες το 21,09%.

14.- Στις 08 Ιανουαρίου 1987, κατά τη διάρκεια της Εκτακτης Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας, ο ΟΑΕ αποφάσισε να μειώσει το εταιρικό κεφάλαιο αυτής στις Δρχ. 5.000.000, το ελάχιστο απαιτούμενο για τις Ανώνυμες Εταιρείες από την ισχύουσα νομοθεσία. Ο Υπουργός Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας ενέκρινε την απόφαση αυτή με Απόφαση της 19 Μαρτίου 1987.

15.- Τέλος, στις 09 Ιουνίου 1987, ο ίδιος Υπουργός προέβη σε δεύτερη αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, που ανήλθε στις Δρχ. 30.900.000.000, με την έκδοση καινούργιων μετοχών, που αποκτήθηκαν από τον ΟΑΕ. Αυτή τη φορά, η Απόφαση (No 360/87) δεν προέβλεπε δικαίωμα προαγοράς προς όφελος των παλαιών μετόχων.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

16.- Συνεπεία των ενεργειών αυτών, οι ενδιαφερόμενοι παρακράτησαν το 0,003423% του κεφαλαίου της "ΑΘΗΝΑΙΚΗΣ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ", ο ΟΑΕ το 62,3% και η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας το 33,9%.

**Γ.- ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΤΟΥ
ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ**

**1.- Προσφυγές κατά της πρώτης αύξησης του
εταιρικού κεφαλαίου**

17.- Στις 26 Ιουνίου 1986, οι αιτούντες άσκησαν προσφυγή ακύρωσης κατά της Απόφασης Νο 153/86 (παρ. 13 που ακολουθεί) ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας.

18.- Στις 03 Απριλίου 1987, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε την εν λόγω προσφυγή (Απόφαση Νο 1398/87). Για να στηρίξει την αρμοδιότητά του, αποφάνθηκε ότι παράλληλη προσφυγή έπρεπε να κατατεθεί ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου μόνο όταν η απόφαση αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου στηριζόταν στο άρθρο 10 του Νόμου Νο 1386/83 και όχι, όπως στην προκειμένη περίπτωση, στο άρθρο 8 παρ. 8.

Στη συνέχεια, το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε απαράδεκτα τα μέτρα που αφορούν την Υπουργική Απόφαση Νο

2544/1984 (προαναφερόμενη παρ.7), με το αιτιολογικό ότι είχε ήδη αποφανθεί επί προσφυγής κατά αυτού (προαναφερόμενη παρ.9). Ειδικότερα, έκρινε ότι "έπρεπε να απορριφθούν σαν απαράδεκτα όλα τα μέσα ακύρωσης που αφορούν ελαττώματα όχι της επίδικης υπουργικής απόφασης (No 153 της 06 Ιουνίου 1986), (...) αλλά σχετικά σύμφωνα με τους αιτούντες στην προηγούμενη απόφαση (No 2544 της 30 Μαρτίου 1984) προσβαλλόμενη ταυτόχρονα και με απαράδεκτο τρόπο, που είχε υπαγάγει την προαναφερόμενη Εταιρεία στη προσωρινή διοίκηση του ΟΑΕ και της οποίας η υιοθέτηση αποτελούσε προϋπόθεση της επίδικης Απόφασης".

Στο θέμα της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου, το Συμβούλιο της Επικρατείας εκτίμησε ότι δεν παρεβίασε τα συνταγματικά δικαιώματα (άρθρα 5 παρ.1 και 17 του Συντάγματος) των αιτούντων : όταν η διοίκηση ενεργούσε δυνάμει του άρθρου 8 του Νόμου No 1386/83, έπρεπε να καθορίσει όπως το αντιλαμβανόταν την ονομαστική αξία των καινούργιων μετοχών. Οι κίνδυνοι που ένα τέτοιο μέτρο περιελάμβανε για τους παλαιούς μετόχους ήταν να βρεθούν συμψηφιζόμενοι με το δικαίωμα προαγοράς, το οποίο επωφελούντο (άρθρο 8 παρ.8 - παρ. 25 που ακολουθεί). Σχετικά με τον ισχυρισμό των ενδιαφερομένων, σύμφωνα με τον οποίο όταν κλήθηκαν να ασκήσουν το δικαίωμά τους της προαγοράς, δεν διέθεταν πλέον τη προβλεπόμενη από την προσβαλλόμενη απόφαση προθεσμία του ενός μηνός, το Συμβούλιο της Επικρατείας την απέρριψε : να υποτεθεί βεβαιωμένη, καμμία ανωμαλία της Απόφασης σαν τέτοια δεν προκύπτει.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

19.- Στις 10 Νοεμβρίου και 23 Δεκεμβρίου 1987, οι αιτούντες κατέθεσαν δύο αγωγές σε δήλωση ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, το κάλεσαν, αφ'ενός, να αποφανθεί την ακυρότητα της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου και αφ'ετέρου, να υποχρεώσει τον ΟΑΕ να αποζημιώσει τους παλαιούς μετόχους της Εταιρείας.

Με δύο αποφασεις στις 04 Νοεμβρίου 1988 (No 5136/88 και No 7817/88), το Δικαστήριο απέρριψε τις αγωγές των ενδιαφερομένων.

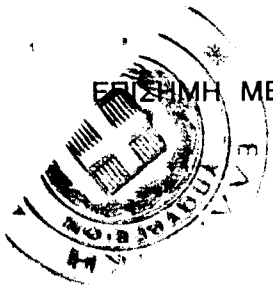
2.- Προσφυγές κατά της μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου

20.- Στις 08 Μαΐου 1987, οι ενδιαφερόμενοι έφεσαν υπόψη του Συμβουλίου Επικρατείας προσφυγή ακύρωσης κατά της Υπουργικής Απόφασης που εγκρίνει την απόφαση του ΟΑΕ να μειώσει το εταιρικό κεφάλαιο της "ΑΘΗΝΑΙΚΗΣ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ" (προαναφερόμενη παρ. 14).

21.- Οι αιτούντες κατέθεσαν επίσης, στις 16 Ιουνίου 1987, αγωγή δήλωσης ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Αυτό ανέβαλε την εξέταση της υπόθεσης (απόφαση No 1481/88) λόγω της έφεσης ενώπιον του Εφετείου Αθηνών (προαναφερόμενη παρ. 12). Κατά τη συνεδρίαση ενώπιον του Δικαστηρίου, η διαδικασία δεν ολοκληρώθηκε.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

3.- Προσφυγές κατά της δεύτερης αύξησης του
εταιρικού κεφαλαίου

22.- Οι προσφυγές ακύρωσης που κατευθύνθηκαν κατά της Υπουργικής Απόφασης Νο 360/87 (προαναφερόμενη παρ.15) και κατατέθηκαν από τους αιτούντες στις 12 Ιουνίου και 13 Ιουλίου 1987 ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και του Συμβουλίου Επικρατείας, καθώς και οι δύο αγωγές τους που στοχεύουν στο να κηρυχθεί άκυρη από το Πολυμελές Δικαστήριο Αθηνών η δεύτερη αύξηση του κεφαλαίου, εκκρεμούσαν ακόμα κατά την συνεδρίαση ενώπιον του Δικαστηρίου

Δ.- ΟΙ ΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΟΑΕ & ΤΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ

23.- Στις 24 Ιανουαρίου 1990, 29 Μαΐου 1991 και 20 Νοεμβρίου 1991, οι αιτούντες εισήγαγαν ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και του Διοικητικού Δικαστηρίου Αθηνών τέσσερις αγωγές αποζημίωσης κατά του ΟΑΕ και του Δημοσίου : με αίτημα αποζημίωση για τις ζημιές, που τους προκάλεσε η διαχείριση της Εταιρείας από τον ΟΑΕ και τις παράνομες αυξήσεις του εταιρικού κεφαλαίου. Οι αγωγές αυτές, που εκκρεμούν ακόμα κατά την συνεδρίαση ενώπιον του Δικαστηρίου, βασίζονταν στις διατάξεις του Αστικού Κώδικα σχετικές με την ευθύνη του Κράτους και τον αδικαιολόγητο πλουτισμό.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

II.- ΤΟ ΠΡΟΣΗΚΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

A.- Ο ΝΟΜΟΣ Νο 1386 ΤΗΣ 05 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1983, ΠΟΥ
ΘΕΣΜΟΘΕΤΕΙ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

24.- Ο ΟΑΕ θεσμοθετήθηκε από το Νόμο Νο 1386 της 05 Αυγούστου 1983 και είναι Ανώνυμη Εταιρεία, που τίθεται υπό τον έλεγχο του Κράτους.

Προοριζόμενος να υπηρετήσει το κοινωνικό συμφέρον, συνεισέφερε στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας με την οικονομική εξυγίανση των επιχειρήσεων, με την εισαγωγή και εφαρμογή της αλλοδαπής τεχνογνωσίας και την ανάπτυξη της ελληνικής τεχνογνωσίας, καθώς και από τη δημιουργία και την εκμετάλλευση των εθνικοποιημένων επιχειρήσεων ή της μικτής οικονομίας (άρθρο 2 παρ.2 του Νόμου).

Για την πραγματοποίηση των στόχων αυτών, ο ΟΑΕ μπορεί κυρίως να αναλάβει τη διοίκηση των επιχειρήσεων κατά το στάδιο της εξυγίανσης ή των εθνικοποιήσεων, να συμμετάσχει στο εταιρικό κεφάλαιο των επιχειρήσεων, να χορηγήσει δάνεια στις επιχειρήσεις, στις οποίες συμμετέχει ή εγγυήσεις για την απόκτηση τέτοιων δανείων, να εκδώσει ομολογιακά δάνεια καθώς και να μεταβιβάσει μετοχές σε μισθωτούς ή στις αντιπροσωπευτικές τους οργανώσεις, στις τοπικές αυτοδιοικήσεις ή σε άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (άρθρο 2 παρ.3 του Νόμου).

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

25.- Οι σχετικές διατάξεις του Νόμου 1386/1983 είναι οι ακόλουθες :

ΑΡΘΡΟ 5.-

"ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ"

1.- Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδόθηκε ύστερα από γνωμοδότηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής (...), μπορούν να υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου οι επιχειρήσεις

α. που ανέστειλαν ή έπαυσαν τη λειτουργία τους για οικονομικούς λόγους

β. που βρίσκονται σε κατάσταση παύσης πληρωμών

γ. που βρίσκονται σε πτώχευση, ή που τέθηκαν υπό τη διοίκηση ή τη διαχείριση των πιστωτών ή υπό τη προσωρινή διαχείριση ή που βρίσκονται σε εκκαθάριση αγαθών

δ. των οποίων το σύνολο των χρεών είναι το πενταπλάσιο του ύψους του εταιρικού κεφαλαίου και των φανερών αποθεματικών και που παρουσιάζουν φανερή οικονομική ανικανότητα να καταβάλλουν τα χρέη τους

ε. που ενδιαφέρουν την εθνική άμυνα και έχουν ζωτική σημασία για την αξιοποίηση των πόρων της εθνικής κληρονομιάς και των οποίων ο κύριος σκοπός έγκειται στη

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

παροχή υπηρεσιών δημοσίας ωφέλειας και παρουσιάζουν φανερή οικονομική ανικανότητα για να καταβάλλουν τα χρέη τους

στ. που ζητούν την υπαγωγή τους.

2.- Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου :
(...)

γ. Φανερή οικονομική ανικανότητα να καταβάλλουν τα χρέη τους σημαίνει : α) πτώση της παραγωγής και του αριθμού των μισθωτών, που οφείλονται στην έλλειψη ρευστότητας, β) συσσώρευση των ληξιπρόθεσμων χρεών, γ) φθορά των δεικτών ρευστότητας. Η κατάσταση αυτή μπορεί να αποδειχθεί από τη δήλωση μιας ή περισσότερων Τραπεζών, που χρηματοδοτούν κύρια την επιχείρηση, σύμφωνα με την οποία δεν θα διατηρήσουν πλέον την οικονομική τους υποστήριξη.

(...) "

ΑΡΘΡΟ 6

"ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΑΓΩΓΗΣ"

1.- Η Απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας που υπάγει την επιχείρηση στις διατάξεις του παρόντος Νόμου λαμβάνεται :

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

α. με αίτηση της επιχείρησης

β. (...)

γ. με αίτηση της Τράπεζας ή της διοίκησης ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, όταν αυτές διαθέτουν ληξιπρόθεσμες πιστώσεις κατά της επιχείρησης

δ. με αίτηση των πιστωτών της επιχείρησης, εκτός από αυτούς που αναφέρονται στα εδάφια β. και γ. και των οποίων οι πιστώσεις αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 20% του ληξιπρόθεσμου χρέους της επιχείρησης (...)

ε. με αίτηση του συνδίκου (...) ή του πτωχεύσαντος (...)

ΑΡΘΡΟ 7

"ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ"

Η Απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας (...) μπορεί να προβλέψει :

1.- Την ανάληψη της διοίκησης της επιχείρησης από το ΟΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 8

2.- Η ρύθμιση των υποχρεώσεων της επιχείρησης έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η βιωσιμότητά της :

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

α. με την υποχρεωτική αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου μέσω των καινούργιων εισφορών ή με την μετατροπή σε υπάρχουσες μετοχές ομολογιών (...)

(...)

3.- Η εκκαθάριση, σύμφωνα με το άρθρο 9 του παρόντος Νόμου".

ΑΡΘΡΟ 8

ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1.- (...)

Από τη δημοσίευση της Υπουργικής Απόφασης, οι εξουσίες των διοικητικών οργάνων της επιχείρησης τελειώνουν. Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων (...) διατηρείται, αλλά δεν μπορεί να αποφασίσει την ανάκληση των διοικητών που διορίζονται από τον ΟΑΕ. Για τη διανομή των κερδών και τη δημιουργία αποθεματικών, απαιτείται η έγκριση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

(...)

5.- Κατά την προσωρινή διοίκηση, ο ΟΑΕ καταρτίζει μελέτη σχετικά με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης και διαπραγματεύεται με τους μετόχους και τους πιστωτές για να συναφθεί συμφωνία σχετικά με την επιβίωση της επιχείρησης. (...).

(...)

8.- Κατά την προσωρινή διοίκηση, ο ΟΑΕ μπορεί, με απόφαση που εγκρίνεται από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και κατά παρέκκληση των ισχύοντων διατάξεων που διέπουν τις ανώνυμες εταιρείες, να αυξήσει το κεφάλαιο της επιχείρησης. Η αύξηση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε τοις μετρητοίς είτε με συνεισφορές σε είδος. Η καταβολή της συνεισφοράς μπορεί να πραγματοποιηθεί με συμψηφισμό. Όλες οι προθεσμίες σχετικές με την αύξηση του κεφαλαίου θα καθορίζονται με την προαναφερόμενη υπουργική απόφαση.

Οι παλαιοί μέτοχοι διατηρούν το δικαίωμα της προαγοράς, που θα ασκηθεί σε προθεσμία που θα καθορισθεί από την υπουργική απόφαση.

9.- Ο ΟΑΕ ή η διοίκηση που διορίζεται από αυτόν είναι υπεύθυνες μόνο για δόλο ή σοβαρή αμέλεια".

ΑΡΘΡΟ 12

"ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ"

Κατά την τοποθέτηση της Γραμματείας του ΟΑΕ και μέχρι του να τεθεί σε λειτουργία, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας μπορεί να λάβει με απόφαση τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 7 - 10 του παρόντος Νόμου".

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

**B.- Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ 30 ΜΑΙΟΥ 1991**

26.- Με προδικαστική παραπομπή του Συμβουλίου της Επικρατείας, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάνθη επί των θεμάτων σχετικών με τη συμβατότητα του Νόμου Νο 1386/83 με τη Δεύτερη Οδηγία (77/91/ΕΟΚ) του Συμβουλίου της 13 Δεκεμβρίου 1976 (αφορά τη σύσταση της ανώνυμης εταιρείας καθώς και τη διατήρηση και τις τροποποιήσεις του κεφαλαίου της) και συγκεκριμένα με το άρθρο της 25 σύμφωνα με το οποίο "κάθε αύξηση του κεφαλαίου πρέπει να αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση". Στην απόφασή του της 30 Μαΐου 1991 (*Marina Karella and Nikolaos Karellas v. Minister of Industry, Energy and Technology and Organismos Anasygrotisseos Epikhirisseon, Reports of Cases before the Court of Justice and the Court of First Instance, 1991 - 5 I. 2691*), συμπεραίνει :

"Οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 25 και του άρθρου 41, παρ.1 της Δεύτερης Οδηγίας πρέπει να ερμηνευθούν με την έννοια ότι αποτελούν εμπόδιο σε εθνική ρύθμιση, η οποία, για να εξασφαλισθεί η επιβίωση και η συνεχιση της ιδιαίτερης δραστηριότητας σημαντικής οικονομικής και κοινωνικής σημασίας για την Κοινότητα και βρίσκονται, λόγω της υπερχρέωσής, σε εξαιρετική περίπτωση, προβλέπει ότι μπορεί να αποφασισθεί με διοικητική πράξη να αυξηθεί το εταιρικό κεφάλαιο, με την επίφυλαξη διατήρησης του προνομιακού δικαιώματος των παλαιών μετόχων κατά την έκδοση νέων μετοχών".

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

**Γ.- ΝΟΜΟΣ Νο 2000/91 ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΕΘΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ,
ΤΗΝ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**

27.- Η υιοθέτηση από το Νομοθέτη, το 1991, του Νόμου Νο 2000/91 αποσκοπούσε στο να διευκολύνει την ιδιωτικοποίηση ορισμένων επιχειρήσεων, που είχαν περάσει στον έλεγχο του Κράτους κατά τη διάρκεια των ετών 1982 - 1989.

Το άρθρο 54 του νόμου αυτού προβλέπει ότι αν η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου μιας προβληματικής επιχείρησης ακυρώνεται με απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας ή με οριστική απόφαση άλλης δικαιοδοσίας, τα χρέη της επιχείρησης που κεφαλαιοποιήθηκαν με σκοπό την αύξηση και που έπρεπε να ληφθούν υπόψη από τους πιστωτές (δανειστές= αυτής με τη μορφή μετοχών "Ξαναζούν και θεωρούνται σαν να μην είχαν ποτέ προβληθεί.

**Δ.- ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ & ΤΟΥ ΟΡΙΣΤΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

28.- Το άρθρο 95 παρ. 1 α του Συντάγματος του 1975 ορίζει :

"Ανάγονται κυρίως στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου του Κράτους :

* η ακύρωση επί προσφυγής εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών για κατάχρηση εξουσίας και παραβίαση του νόμου

(...)".

29.- Σύμφωνα με το άρθρο 48 του Νομοθετικού Διατάγματος Νο 18/1989 που κωδικοποιεί τις νομιμες διατάξεις σχετικές με το Συμβούλιο της Επικρατείας :

"Οι λόγοι που στηρίζουν προσφυγή ακύρωσης είναι :

α. η αναρμοδιότητα της διοικητικής αρχής, που εξέδωσε την πράξη

β. η μη τήρηση των κυρίων διατυπώσεων που επιβάλλονται για την πράξη

γ. η παραβίαση των ουσιαστικών διατάξεων του νόμου

δ. η κατάχρηση εξουσίας όταν η διοικητική πράξη ενώ εμφανίζεται σα νόμιμη, θεσπίσθηκε από λόγους και με σκοπούς άλλους από αυτούς που η πράξη προεβλέπετο από το νομοθέτη".

30.- Το Συμβούλιο της Επικρατείας ακεί στις

διοικητικές πράξεις έλεγχο νομιμότητας, που εμπνέεται από αυτόν που επιχειρείται από το Γαλλικό Συμβούλιο Επικρατείας σε θέματα προσφυγής για υπέρβαση εξουσίας.

31.- Εντούτοις, όταν πρόκειται για να επαληθευθεί η τήρηση των προϋποθέσεων που απαιτούνται από το νόμο, το Συμβούλιο της Επικρατείας ερευνά αν οι διαπιστώσεις του διοικητικού οργάνου, αυτουργού της πράξης, αντιστοιχούν στην πραγματικότητα. Αν δεν συντρέχει τέτοια περίπτωση, υπάρχει λάθος και η πράξη επισύρει την ακύρωση. Το Συμβούλιο της Επικρατείας ελέγχει επιπλέον τους λόγους της πράξης, κυρίως τη βάση της πάνω σε κανονιστικές διατάξεις και την ερμηνεία τους, η εκτίμηση των περιστάσεων και ο πιθανός νομικός τους χαρακτηρισμός, καθώς και τα κριτήρια και τις προτάσεις του διοικητικού οργάνου, σχετικών με την άσκηση της διακριτικής εξουσίας. Η αιτιολόγηση πρέπει να προκύπτει από τη δικογραφία, πρέπει να είναι συγκεκριμένη και επαρκής και να περιέχει τις βασικές περιστάσεις της υπόθεσης έτσι ώστε να επιτρέπει να εξασφαλισθεί ότι η εφαρμογή του κανόνα του διοικητικού οργάνου είναι δικαιολογημένη (Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 4η Έκδοση, Αθήνα, Α.Ν. Σάκκουλας, σελ. 475-482).

Το λάθος της διοίκησης προκύπτει άμεσα από τη δικογραφία ή τα στοιχεία που προσκομίζονται από τους διαδίκους (Συμβούλιο της Επικρατείας, Απόφαση Νο 3336/78). Ο συγγραφέας της προσφυγής δεν μπορεί να επωφεληθεί γεγονότων που δεν υποβάλλονται εκ των προτέρων στο

διοικητικό όργανο συγγραφέα της προσβαλλομένης πράξης (Συμβούλιο της Επικρατείας, Αποφάσεις No 1720/77 και 662/78).

Η εκτίμηση από το εν λόγω όργανο των γεγονότων, των οποίων δεν αμφισβητείται η αλήθεια, δεν υπόκειται στον έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας, εκτός αν και στο μέτρο που ο συγγραφέας της προσφυγής ισχυρισθεί ότι η εκτίμηση αυτή υπερβαίνει τα έσχατα όρια της εξουσίας εκτίμησης της διοίκησης (Συμβούλιο της Επικρατείας, Αποφάσεις No 1020/72, 1303/77 και 201/78).

32.- Οι Αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι τελεσίδικες : κανένα ένδικο μέσο δεν έχει ασκηθεί εναντίον τους, με εξαίρεση την τριτανακοπή και της προσφυγής ενώπιον του Ειδικού Ανωτάτου Δικαστηρίου σε περίπτωση αμφιβολίας για τη συνταγματικότητα των διατάξεων στις οποίες στηρίζονται. Κατά συνέπεια, μια διοικητική πράξη που κρίνεται έγκυρη από το Συμβούλιο Επικρατείας αποκτά την ισχύ του δεδουλευμένου, το οποίο δεν μπορεί να ανατραπεί με απόφαση των πολιτικών δικαιοδοσιών.

Ε.- ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

33.- Η επιτυχία αγωγής σε δήλωση που εισάγεται ενώπιον των Πολιτικών Δικαστηρίων κατά διοικητικής πράξης που

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

κρίνεται έγκυρη από το Συμβούλιο της Επικρατείας δεν επιφέρει την ακύρωση της πράξης, παρακινεί μόνο τη διοίκηση να την ακυρώσει ή να την ανακαλέσει, αν αυτή το επιθυμεί.

Η διοικητική νομολογία είναι διαρκής στο σημείο αυτό. Το Συμβούλιο Επικρατείας εκτιμά ότι, σύμφωνα με τη γενική αρχή, η διοίκηση δεν είναι υποχρεωμένη να ανακαλέσει τις παράνομες πράξεις της, έχει μόνο το δικαίωμα, όταν για να προσαυξηθεί η ανάκληση αυτή λαμβάνει χώρα σε εύλογη προθεσμία (που δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε χρόνια σύμφωνα με το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών (Απόφαση Νο 1003/82, Αρμενόπουλος 38, σελ 153) από την υιοθέτηση της επίδικης πράξης (Συμβούλιο της Επικρατείας, Αποφάσεις Νο 2575/82 και 2586/82, Επιθεώρηση Νομολογίας 1985, σελ. 503). Μια τέτοια υποχρέωση θα είχε σαν αποτέλεσμα να δημιουργήσει και να παρατείνει ασταθείς καταστάσεις, επειδή δεν θα υπήρχε καμμία προθεσμία προσφυγής κατά των παρανόμων διοικητικών πράξεων (Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, Απόφαση Νο 334/83, Επιθεώρηση Νομολογίας 1983, σελ. 528).

34.- Τέλος, η διοίκηση δεν είναι υποχρεωμένη να εξετάσει τις αιτήσεις ανάκλησης των παρανόμων πράξεων (Συμβούλιο της Επικρατείας, Αποφάσεις Νο 4090/87, 4091/87 και 5352/87, Νομικό Βήμα Νο 38, σελ. 758). Οι διοικητικές πράξεις, ακόμα και μη ακριβείς, θεωρούνται έγκυρες και συνεχίζουν να έχουν συνέπειες όταν δεν ανακλήθηκαν ή ακυρώθηκαν με δικαστικό τρόπο (Συμβούλιο της Επικρατείας, Απόφαση Νο 1555/80, Νομικό Βήμα Νο 30).

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

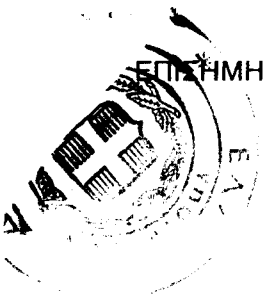
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

35.- Οι αιτούντες εθεσαν υπόθεση υπό την κρίση της Επιτροπής στις 23 Αυγούστου 1984 (αίτηση No 14726/89). Διατύπωσαν δύο ξεχωριστά παράπονα.

Το πρώτο παράπονο αφορούσε την Υπουργική Απόφαση No 2544/84 της 30 Μαρτίου 1984 (προαναφερόμενη παρ.7). Οι ενδιαφερόμενοι παραπονιόντουσαν ότι καμμία δικαιοδοσία δεν είχε αρμοδιότητα να λύσει το θέμα του αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις υποταγής της "ΑΘΗΝΑΙΚΗΣ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ" στο καθεστώς των προβληματικών επιχειρήσεων και κυρίως αν η εν λόγω Εταιρεία είχε πραγματικά σημαντικά χρέη. Επικαλέσθησαν το άρθρο 6 της Συνθήκης.

Το δεύτερο παράπονο αφορούσε τις διαδοχικές αυξήσεις του κεφαλαίου της Εταιρείας και την απόκτηση νέων μετοχών από τον ΟΑΕ και την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας (προαναφερόμενες παρ. 13 - 16). Οι αιτούντες ισχυρίζονταν ότι αποστερήθηκαν της κατοχής από τα αγαθά τους και στερήθηκαν του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής δικαιοδοσίας για να παραπονεθούν για παραβίαση του δικαιώματός των σεβασμού των αγαθών τους. Στηριζόντουσαν στο άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου No 1 και στο άρθρο 13 της Συνθήκης συνδυαζόμενο με το εν λόγω άρθρο 1.

36.- Στις 20 Μαΐου 1992, η Επιτροπή κράτησε το πρώτο

παράπονο εκτιμώντας ότι είχε σχέση με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας της 13 Μαρτίου 1987 και δήλωσε το δεύτερο παράπονο απαράδεκτο. Στην αναφορά της της 17 Ιανουαρίου 1994 (άρθρο 31), συμπέρανε με δέκα ψήφους έναντι τεσσάρων ότι δεν υπήρχε παραβίαση του άρθρου 6 παρ.1, επειδή το πρώτο παράπονο διέφευγε της αρμοδιότητάς του ratione temporis. Το πλήρες κείμενο της γνωμοδότησής του και των τριών ξεχωριστών γνωμών που συνοδεύεται αναφέρεται σε παράρτημα στην παρούσα απόφαση ¹

-----
¹ Σημείωση του Γραμματέα : για λόγους πρακτικής δεν θα αναφέρεται παρά μόνο στην έντυπη έκδοση (τόμος 318 σειράς Α των εκδόσεων του Δικαστηρίου), αλλά μπορούμε να το παραλάβουμε από το Γραμματέα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

37.- Στο υπόμνημά της η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να "απορρίψει σαν απαράδεκτη ή μη βάσιμη και στο σύνολό της την αίτηση που εισήχθη ενώπιόν της".

38.- Από την πλευρά τους οι αιτούντες παρακαλούν το Δικαστήριο

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

"-να αποφανθεί ότι υπάρχει παραβίαση των δικαιωμάτων τους με βάση το άρθρο 6 της Συνθήκης και να τους χορηγηθεί αποζημίωση ίση (...) με Δρχ. 180.000.000.000

- να τους χορηγηθούν Δρχ. 15.000.000 για τα έξοδα και τις δαπάνες".

ΕΠΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

39.- Η Κυβέρνηση υποστηρίζει κατ'αρχήν, όπως ήδη ενώπιον της Επιτροπής, ότι το παράπονο των αυτοúντων διαφεύγει της αρμοδιότητας ratione temporis του Δικαστηρίου, σχετικά με προηγύμενα γεγονότα της 20 Νοεμβρίου 1985, ημερομηνία που τέθηκε σε εφαρμογή η αποδοχή του δικαιώματος ατομικής προσφυγής από την Ελλάδα. Η ελληνική δήλωση με βάση το άρθρο 25 της Συνθήκης έχει διατυπωθεί ως ακολούθως :

"(...) η Κυβέρνηση της Ελλάδας αναγνωρίζει, για την περίοδο από 20 Νοεμβρίου 1985 μέχρι 19 Νοεμβρίου 1988, την αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανθρώπινων Δικαιωμάτων να δεχθεί αίτηση απευθυνόμενη στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, μεταγενέστερα της 19 Νοεμβρίου 1985, από κάθε φυσικό πρόσωπο, κάθε οργανισμό μη κυβερνητικό ή κάθε ομάδα ιδιωτών, οι οποίοι, λόγω πράξης,

απόφασης, γεγονότων ή μεταγενεστερών αυτής της ημερομηνίας γεγονότων, θεωρούνται θύματα παραβίασης των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στη Συνθήκη και στο Πρόσθετο Πρωτόκολλο (...)".

40.- Η Επιτροπή συμφωνεί με την Κυβέρνηση. Σύμφωνα με αυτή, δεν είναι το γεγονός ότι η Υπουργική Απόφαση Νο 2544/84 της 30 Μαρτίου 1984 είχε καθορίσει τα δικαιώματα αστικού χαρακτήρα των αιτούντων που θέτει πρόβλημα απέναντι στη Συνθήκη, αλλά η πιθανή απουσία δικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης αυτής που παρέχει σε αυτούς την ευκαιρία να γίνουν σεβαστά τα δικαιώματά τους σύμφωνα με το άρθρο 6. Αναφερόμενη στην απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση ΣΤΑΜΟΥΛΑΚΑΤΟΣ κατά Ελλάδας (26 Οκτωβρίου 1993, σειρά Α Νο 271, σελ. 14, παρ.33), εκτιμά ότι για να αποφασίσει αν οι ενδιαφερόμενοι διαθέτουν νομική προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 6, πρέπει να ληφθεί υπόψη η κατάσταση την ημερομηνία υιοθέτησης της Υπουργικής Απόφασης Νο 2544/84, ήτοι στις 30 Μαρτίου 1984 (προαναφερόμενη παρ.7).

41.- Εντούτοις, μια μειοψηφία πέντε μελών θεωρεί - όπως είχε κάνει στο υπόλοιπο η Επιτροπή στο στάδιο εξέτασης του παραδεκτού της αίτησης - ότι το παράπονο των αιτούντων δεν αφορά, σαν τέτοιο, την επίδικη υπουργική απόφαση, αλλά την έκταση του ελέγχου που ασκείται από το Συμβούλιο Επικρατείας στην απόφασή του της 13 Μαρτίου 1987

(προαναφερομένη παρ. 9), μεταγενέστερα λοιπόν της 20 Νοεμβρίου 1985. Η Επιτροπή θα έπρεπε λοιπόν να εξετάσει την ουσία της υπόθεσης.

42.- Στο υπόμνημά τους στο Δικαστήριο, οι ενδιαφερόμενοι ισχυρίζονται ότι οι παρατηρήσεις της Επιτροπής αντιβαίνουν στις αποφάσεις του Συμβουλίου Επικρατείας στις 13 Μαρτίου και 03 Απριλίου 1987 (προαναφερόμενες παρ. 9 και 17-18). Η Υπουργική Απόφαση Νο 2544/84 θα έπρεπε να εξετασθεί υπό το φως προηγουμένων αποφάσεων με τις οποίες το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο κατόρθωσε να λάβει τον έλεγχο της "ΑΘΗΝΑΙΚΗΣ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ" (προαναφερόμενες παρ. 13-16). Ενώ η Απόφαση Νο 2544/84 υιοθετήθηκε πριν την κρίσιμη ημερομηνία της 19 Νοεμβρίου 1985, δεν θα γινόταν τελεσίδικη στο ελληνικό δίκαιο παρά μετά την ημερομηνία αυτή, υπό τις συνθήκες αυτές στις 13 Μαρτίου 1987, όταν το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε τη προσφυγή τους ακύρωσης (προαναφερόμενη παρ. 9).

Επιπλέον, στην απόφασή του με ημερομηνία 03 Απριλίου 1987, το Συμβούλιο της Επικρατείας επικύρωσε την ισχύ της Απόφασης Νο 153/86, την πιο επιζήμια πράξη εναντίον τους (προαναφερόμενη παρ. 13), στηριζόμενο μεταξύ άλλων σε προηγούμενες αποφάσεις του σχετικά με τη νομιμότητα της Απόφασης Νο 2544/84 (προαναφερόμενη παρ.9).

Έτσι, οι δύο αποφάσεις του Συμβουλίου Επικρατείας

κατέστησαν αδύνατο κάθε αποτελεσματικό δικαιοδοτικό έλεγχο επί της ουσίας των παραπόνων των αιτούντων και τους στέρησε έτσι του δικαιώματός των πρόσβασης στο Δικαστήριο.

43.- Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι στην αίτησή τους στην Επιτροπή οι ενδιαφερόμενοι διατύπωσαν δύο ξεχωριστά παράπονα : το ένα συναγόμενο από την παραβίαση του άρθρου 6 της Συνθήκης, αφορούσε την Υπουργική Απόφαση Νο 2544/84, το άλλο, συναγόμενο από τη παραβίαση του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου Νο 1 και του άρθρου 13 της Συνθήκης συνδυαζόμενο με το εν λόγω άρθρο 1 (προαναφερόμενη παρ. 35), αναφερόταν στις μεταγενέστερες αποφάσεις που αύξαναν και μείωναν διαδοχικά το κεφάλαιο της Εταιρείας τους.

Με την απόφασή του για το αποδεκτό της 20 Μαΐου 1992, που οριοθετεί το πλαίσιο της αντιδικίας, η Επιτροπή έκρινε το δεύτερο παράπονο απαράδεκτο. Κράτησε το πρώτο εκτιμώντας ότι έλεγχε στην πραγματικότητα την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας της 13 Μαρτίου 1987 (προαναφερομενη παρ.36).

44.- Μέσα στο πλαίσιο που έχει έτσι χαρακτηί, το Δικαστήριο έχει αρμοδιότητα για να εξετάσει το παράπονο που έχει τεθεί υπόψη του χωρίς να δεσμεύεται από την ερμηνεία που δίνει η Επιτροπή (βλ. mutatis mutandis, Απόφαση ΚΑΜΑΣΙΝΣΚΙ κατά Αυστρίας με ημερομηνία 19 Δεκεμβρίου 1989, σειρά Α Νο 168, σελ. 30 παρ. 59).

45.- Το Δικαστήριο συμπεριζεται τη γνώμη της πλειοψηφίας της Επιτροπής. Στο μοναδικό τους παράπονο ενώπιον του Δικαστηρίου, οι αιτούντες παραπονιούνται για την ουσία της αδυναμίας τους στο ελληνικό δίκαιο να υποβάλλουν την Υπουργική Απόφαση Νο 2544/84 στον έλεγχο νομικού οργάνου πλήρους δικαιοδοσίας. Αν υποθεθεί ότι αυτή η αδυναμία θεσπισε παραβίαση του άρθρου 6 της Συνθήκης - μόνη διάταξη που είναι στη βάση αυτού του παραπόνου -, οι ενδιαφερόμενοι έγιναν θύματα αυτής από τις 30 Μαρτίου 1984, ημερομηνία κατά την οποία η επίδικη απόφαση δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και από εκεί απέκτησε υποχρεωτική ισχύ. Εντούτοις, την ημερομηνία αυτή η Ελλάδα δεν είχε ακόμα αναγνωρίσει το δικαίωμα ατομικής προσφυγής (προαναφερόμενη παρ.39). Τα συστατικά γεγονότα της πιθανής παραβίασης βρίσκονται λοιπόν καλυμμένα από το χρονικό περιορισμό που αναφέρονται στην ελληνική δήλωση.

Παρά τις επανειλημμένες ενέργειες, παρόμοια παραβίαση δεν υπήρξε παρά στιγμιαία απέναντι στους αιτούντες σχετικά με το άρθρο 6. Κατά συνέπεια και αντίθετα με ό,τι υποστηρίζουν, δεν είναι η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας της 13 Μαρτίου 1987 που τους στέρησε από το δικαίωμά τους πρόσβασης στο Δικαστήριο είναι η ελληνική νομοθεσία που δεν τους πρόσφερε κατά την ημερομηνία υιοθέτησης της Υπουργικής Απόφασης Νο 2544/84 της 30 Μαρτίου 1984 ένα τέτοιο δικαίωμα. Ασκώντας όπως έπρεπε τον έλεγχο νομιμότητας, το Συμβούλιο Επικρατείας δεν έκανε τίποτα άλλο από το να αποδείξει την προαναφερόμενη

αδυναμία. Σχετικά με την προηγούμενη απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας που οι ενδιαφερόμενοι επικαλούνται να αυξήσουν, το Δικαστήριο περιορίζεται να υπενθυμίσει ότι προέρχεται από το πλαίσιο της διαμάχης ενώπιόν του.

Συνοπτικά, η ενσταση αποδεικνύεται βάσιμη.

46.- Παρόμοιο συμπέρασμα κατέστη ανώφελη την εξέταση άλλων μέτρων της Κυβέρνησης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΑ

Διατάσσει ότι δεν μπορεί να εξετάσει την ουσία της υπόθεσης.

Εγινε στα γαλλικά και τα αγγλικά, μετά εκδόθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Μέγαρο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Στρασβούργο, στις 08 Ιουνίου 1995.

Rolv RYSSDAL

Πρόεδρος

Herbert PETZOLD

Γραμματέας

Ακριβής μετάφραση από το πρωτότυπο

Η Μεταφράστρια

Ε. Παπαμαυρου

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

